

Østre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet

Sendt med sikkermail til fmn@fmn.dk

Dato: 25. juni 2026

Sagsbeh.: Rikke Larsen

J.nr.: 26/18078

Forsvarsministeriet har ved brev af 24. juni 2026 (sagsnr. 2026/005887) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Forsvarsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 26/18328

Den 29. juni 2026

Ved mail af 24. juni 2026 har Forsvarsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Der henvises til J.nr. 2026/005887.

Med venlig hilsen

Nikolaj Aarø-Hansen

Vestre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

1. juli 2026

Sent pr. mail til fmn@fmn.dk, eei@fmn.dk og kei@fmn.dk

J.nr.: 26/18072-2
Sagsbehandler: Dorte Stilling

Forsvarsministeriet har ved brev af 24. juni 2026 (sagsnr. 2026/005887) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til ændringsbekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

From: leif thomsen <leif120965@hotmail.dk>
Sent: 01-07-2026 17:36:28 (UTC +02)
To: udf@ft.dk <udf@ft.dk>; FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: HØRINGSSVAR
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

HØRINGSSVAR

**vedrørende udkast til ændringsbekendtgørelse for ammunitionsproduktionen i Elling (UDF Alm. del – Bilag 59)
med bilag om retssikkerhed, ejendomsret og krav om ekspropriation**

Til: Forsvarsministeriet (fmn@fmn.dk)
Cc: Udenrigs- og Forsvarsudvalget (udf@ft.dk)
Dato: 1. juli 2026

1. Indledning

Undertegnede fremsender hermed formelt høringssvar med indsigelse mod det fremsendte udkast til ændringsbekendtgørelse (UDF Alm. del – Bilag 59).

Der henvises samtidig til tidligere borgerhenvendelser til Folketingets udvalg:

- Bilag A: UDF Alm. del – Bilag 55
- Bilag B: FOU Alm. del – Bilag 104

Disse dokumenter danner grundlag for den samlede indsigelse og beskriver de retlige, sikkerhedsmæssige, miljømæssige og menneskelige konsekvenser for de berørte naboer i Elling.

2. Overordnet position

Vi er ikke imod genopbygningen af ammunitionsfabrikken i Elling og anerkender fuldt ud det nationale forsvarsformål samt Danmarks forpligtelser over for NATO.

Vores indsigelse vedrører ikke formålet, men placeringen og de konkrete konsekvenser for de berørte borgere, herunder ejendomsret, proportionalitet, lighed og kompensation.

3. Dokumenteret miljøbelastning og uafklaret forurening

Det er dokumenteret, at fabrikkens område er alvorligt forurenet med blandt andet:

- PFAS

- antimon
- isopropanol
- acetone
- bly
- zink

Samt at der forekommer eksplosivstoffer i koncentrationer på op til 12.000 gange over gældende grænseværdier.

Da der samtidig er risiko for spredning uden for fabriksområdet, lever vi som naboer i betydelig utryghed.

Der er fortsat ikke gennemført tilstrækkelige undersøgelser af de vandløb, der løber gennem private haver i området, hvilket efterlader en væsentlig usikkerhed om mulig kemikalieeksponering.

4. Stavnsbinding, usælgelige ejendomme og tab af råderet

Som følge af sikkerhedszoner og varslede servitutter er vores ejendomme i praksis gjort usælgelige på normale markedsvilkår.

Vi har samtidig fået oplyst, at anvendelsen af ejendommen i visse situationer kan være underlagt myndighedsmæssige hensyn, herunder i forbindelse med større private arrangementer, af hensyn til beredskab og evakuering.

Dette indebærer, at vi ikke længere har den fulde og frie råderet over vores egne boliger.

Det er et væsentligt indgreb i privatlivets fred og ejendomsretten, at almindelig anvendelse af egen bolig potentielt kræver myndighedsmæssig inddragelse.

5. Risiko for "fragmenter og lignende" og fysisk sikkerhed

Det er oplyst fra myndighedernes side, at der ved en alvorlig hændelse kan forekomme "fragmenter og lignende" uden for fabriksområdet.

Ejendomme i umiddelbar nærhed – herunder Lomanshaven, beliggende ca. 83 meter fra sikkerhedszonen – er dermed placeret i et område, hvor staten selv anerkender potentiel fysisk risiko.

Når staten anerkender en sådan risiko, men samtidig afviser ekspropriation, rejser det alvorlige retlige spørgsmål i forhold til:

- Grundlovens § 73
- EMRK artikel 2
- EMRK tillægsprotokol 1, artikel 1

- proportionalitetsprincippet

6. Evakuering, vindretning og beredskab

Vi har ikke fuldt indblik i beredskabsplanerne, men vurderer, at evakuering af et større antal personer kan være forbundet med betydelige praktiske udfordringer.

Dette gælder særligt ved ugunstige forhold som vejr, trafik og sårbare befolkningsgrupper.

Samtidig giver den dominerende vindretning anledning til yderligere bekymring ved eventuelle kemikalieudslip.

7. Retlig vurdering – proportionalitet og de facto ekspropriation

Den samlede belastning består af:

- varige sikkerheds- og servitutbegrænsninger
- betydelig værdiforringelse og usælgelighed
- indskrænkning af råderet over egen bolig
- statsligt anerkendt risikobillede i nærområdet
- miljømæssig usikkerhed

Samlet set udgør dette et indgreb, der efter vores opfattelse har karakter af de facto ekspropriation, uden at dette behandles som sådan.

Dette rejser alvorlige spørgsmål om overholdelse af proportionalitetsprincippet samt Grundlovens § 73.

8. Konklusion

Vi bakker op om, at Danmark har behov for en national ammunitionsproduktion.

Men når staten vælger placeringen, må staten samtidig påtage sig det fulde ansvar for de menneskelige, retlige og økonomiske konsekvenser for de borgere, der bliver direkte berørt.

For os betyder projektet, at vi reelt:

- er stavnsbundet i usælgelige boliger
- har mistet fuld råderet over vores ejendom
- lever med statsligt anerkendt sikkerhedsrisiko
- og bærer en byrde, der ikke deles af samfundet som helhed

Dette kan ikke retfærdiggøres uden fuld kompensation.

9. Anmodning om besvarelse

Vi anmoder om, at Forsvarsministeriet forholder sig skriftligt og begrundet til følgende:

- hvordan indgrebet kan anses for foreneligt med Grundlovens § 73
- hvordan proportionalitetsprincippet er vurderet i forhold til de pålagte byrder
- hvorfor der ikke tilbydes fuld ekspropriation eller opkøb som i sammenlignelige sager
- hvordan ligebehandling mellem berørte naboer sikres
- hvordan statsligt anerkendt risiko forenes med afvisning af kompensation

Da høringsvaret samtidig er fremsendt til Folketingets Udenrigs- og Forsvarsudvalg (UDF Alm. del – Bilag 59), anmodes udvalget om at sikre, at ministeriet forholder sig substantielt til de rejste spørgsmål.

Vi forventer en skriftlig og begrundet besvarelse.

10. Bilagsfortegnelse

Bilag A

UDF Alm. del – Bilag 55

Henvendelse vedrørende retssikkerhed, lighedsgrundsætningen og naboernes retsstilling omkring ammunitionsproduktionen i Elling.

Bilag B

FOU Alm. del – Bilag 104

Henvendelse vedrørende krav om retfærdig kompensation og beskyttelse af borgere i sikkerhedszonen ved Elling Ammunitionsfabrik.

Med venlig hilsen

Anette og Leif Boie Thomsen
Iomanshaven 32
9900 Frederikshavn
mobil : 42312084

From: Bente Villumsen <BVI@regioner.dk>
Sent: 02-07-2026 13:42:14 (UTC +02)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-KEI luul, Karen Elise <KEI@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnr. 2026/005887 svar på høring over udkast til ændringsbekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling
Categories: Line

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Tak for udkastet til ændringsbekendtgørelse vedrørende etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

Vi har ingen bemærkninger, men henviser til eventuelle bemærkninger fra Region Nordjylland.

Med venlig hilsen

Bente Villumsen
Leder af Videncenter for Miljø og Ressourcer
M 2399 2372 | E bvi@regioner.dk

Danske
Regioner

Danske Regioner | Dampfærgevej 22 | 2100 København Ø
regioner@regioner.dk

Venlig hilsen
Bente Villumsen

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>
Sendt: 24. juni 2026 11:37
Til: FMN <fmn@fmn.dk>
Emne: {{regioner}} Høring over udkast til ændringsbekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET
Holmens Kanal 9, DK-1060 København K
Telefon + 45 72 81 00 00
Fax + 45 72 81 03 00
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk